

TEKNOLOJİ YOLUYLA YAYGIN ETKİ ÖYKÜLERİ #1

Charles Best isimli bir sosyal bilgiler öğretmeni 2000 yılında, öğrencilerine ihtiyaç duydukları malzemeleri alabilmek için, dünyadaki ilk **kitlesel fonlama** platformlarından birine öncülük etmiştir.

"İnternet ve teknoloji sayesinde, hayırseverlik deneyimi artık sadece beş doları olan biri için de mümkün hale geldi."

Charles BEST

PROBLEM NEYDİ?

Charles Best, 2000 yılında New York'ta bir okulda çalışan bir sosyal bilgiler öğretmeni idi.

Charles, ne zaman öğrenciler için açılış, dijital kamera, müzik aleti, bilim ansiklopedisi ihtiyacı olsa veya bir müze gezisi düzenlenmesi gerekse meslektaşlarının da maddi sıkıntılar çektiğini görmüştü.

Öğrencilerinin tamamlayıcı eğitim deneyimleri için öğretmenlerin cebinden ödeme yapması gerekiyordu çünkü devlet okullarındaki eğitim bütçeleri bu ihtiyaçları karşılamak için yeterli olmuyordu.

BİLİNEREN TEKNOLOJİ NEYDİ?

İnternet, 2000'li yılların başlarında, insanları ve kurumları birbirine bağlayan yeni bir güç haline gelmeye başlamıştı.

1995'te, şimdi dünyanın en büyük perakendecisi olan Amazon, çevrimiçi kitap satmaya başlamıştı. Aynı yıl eBay, birbirlerini hiç tanımayan kişiler arasında alışveriş yapılabilmesine imkan sağlamaya başladı.

1998'de, Priceline çevrimiçi bir seyahat şirketi olarak faaliyet göstererek müşterilerinin uçak bileti, oteli araç kiralama vb. için indirimli fiyatlara ulaşabilmelerini sağlamıştı.

NASIL BİR ÇÖZÜM HALİNE GELDİ?

Charles Best, kâğıt kalem kullanarak basit bir web sitesi kurguladı ve biriktirdiği 2000 dolar ile bir web tasarımcısına basit bir internet sitesi tasarlattı.

DonorsChoose.org isimli bu site üzerinden, öğretmenlerin ihtiyaç duydukları projeleri yayınlabilmesini, boyalardan gezilere ve eğitim yazılımlarına kadar istekler için bireysel bağışçıların destek sağlayabilmesini hedefledi.

Kâr amacı güden uygulamalar için yaygınlaşmaya başlayan internet teknolojisini, finansman ihtiyaçları olan öğretmenlerle bireysel bağışçıları birbirine bağlayan bir araç olarak kullanmayı planladı.

NASIL BİR ETKİ SAĞLADI?

Küçük miktarlarda bağışların biriktirileceği bir fon havuzu, belirli bir projeyi finanse etmek için kullanılabilir. İnternet sayesinde, bir ihtiyacın tamamını tek başına karşılayamayacak ancak bu ihtiyacın giderilmesine katkı sağlayabilecek geniş birey kitlelerine ulaşılması mümkün hale geldi ve kitlesel fonlamanın temelleri atılmış oldu.

2014 itibarıyla, Birleşik Devletler'deki devlet okullarının ve sözleşmeli okulların yarısında, DonorsChoose.org web sitesini kullanan en az bir öğretmen vardı. 1,4 milyondan fazla bağışçının fon sağladığı projeler sayesinde, 10 milyondan fazla öğrenci ihtiyaç duyduğu sınıf malzemelerini alabildi.

Zamanla platform, malzeme desteğinin ötesine geçmiştir. Platformda biriken büyük veri sayesinde; öğretim yöntemlerinden ihtiyaç tahminlemeye kadar veriye dayalı analiz yapabilme imkanı da sunmaya başlamıştır.

Kitlesel fonlama; "crowdfunding" kelimesinin türkçe karşılığı olarak türetilmiş bir terimdir. Bir ürün, organizasyon ya da projenin dijital platformlar aracılığı ile tanıtılması ve gerçekleştirilmesi için gerekli olan fonun doğrudan bu platformlar üzerinden temin edilmeye çalışılmasıdır. Özetle alternatif bir finansman yöntemi olarak bir ön talep oluşturma ve iş avansı toplama faaliyetidir.

Statista Araştırma Departmanı tarafından yayınlanan verilere göre, küresel kitle fonlaması pazarı 2019'da 13,9 milyar ABD doları değerindeydi. 2026'ya kadar ise bu rakamın üç katına çıkacağı tahmin ediliyor.

Kaynaklar:

Graduate School of Stanford Business, Donorschoose.org: How Technology Facilitated A New Funding Model, 2015.
<http://istfonbul.iu.edu.tr/Home/What>
<https://www.statista.com/statistics/1078273/global-crowdfunding-market-size/>